

دهستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (ج) په سوره الرحمن کښې فرماني:

ترجمه: (الله تعالی آسمان پورته کړي او تله یې ایښې ده ترخوچې تاسې په تله کښې تیری او ټکي ونه کړی.)

د تفسیر ځینې علماء له دې نه دا استنباط کوي چې د دنیا دهستی نظام پر عدل ولاړ دی، کله چې عدل له مینځه ولاړ شي نو دهستی نظام به هم له مینځه ځي.

یو حدیث شریف هم دامطلب په ډاگه تائید وي چې: ځمکه او آسمان یوازې د عدل پر بنسټ ولاړ دي.

دستري محکمی عالی شورا غونډه وکړه

دستري محکمی عالی شورا د غیرکولي په ديار لسمه نيټه له غرمي مخکي د قانونپوه سيد يوسف حليم قاضي القضات او دستري محکمی د رئيس په مشرۍ غونډه وکړه . شورا لومړی د قضايتي پلټنې عمومي رياست د فعاليت رپورت واوريد، د تير يو کال په ترڅ کې دعادي پلټني پروگرام او همدارنگه د هيواد په ټولو محکمو کې (99) ځلي اقتصادي پلټني ترسره شوي دي او ځيرنو د پيايلو پر بنسټ ، د قضايتي پلټنې عمومي رياست له خوا (5) مورده محاکماتي او (139) مورده تاديبي تشخيص شوي او (8) تنه قاضيان د تقدير ورکندل شوي دي او په (530) مواردو کې د قضايتي پلټونکو له خوا د محکمو قضايتي او اداري منسوبينو ته لازمی توصيې او لارښوونې شوي دي .

بيا د کابل ولايت استيناف محکمی د استهداتو په هکله د يوې شرعی وثيقي دصحت او سقم (سموالي او ناسمالي) د څرنگوالي په تړاو چې د يوې محکمی له خوا د حوزوي صلاحيت خلاف ترتيب شوي او هم مشترکي ته د يوې قبالي دمحمصول د بېرته ورکولو (استرداد) پورې اړيکنه موضوع چې د پام وړ قبالي اجرا د ځينو ملحوظاتو له امله متوقف گرځيدلي ده ، د نافذه قوانينو د احکامو په رڼا کې لازمی لارښوونې وشوې .

په همدې ترتيب د لويې څارنوالۍ دمحررمي اداري دورانيز پر بنسټ د دريو تنو جزايي محکومينو د استرداد په تړاو دهغوۍ خپل منبوع هيواد ته او همدارنگه ديو تن دمجازاتو دتعديل موضوع چې دمخه په بل هيواد کې په مجازاتو محکوم شوي او اوس په افغانستان کې دخپل محکوميت دوره تيروي ، قانوني غوښتونکی تصميومه ونیول شول .

سر بيره پردې د نوي کتنې (تجديد نظر) دوه محترمي اداري دغوښتنې له مخي د (130) جزايي دوسيو د رسيد کې صلاحيت د کابل ، بلخ ، هرات ، ننگرهار ، بادغيس ، کونړونو ، پکتیکا ، لغمان ، سرپل ، سمنگان ، هلمند ، تخار ، فارياب ، غزني ، کندز ، کندهار اوخوست ولايتونو استيناف محکموته وسپارل شو .

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت دعالي شوراگانو او کمپسيون دانسجام او اغېزمنتيا په اړه فرمان

اروند تقينی اسناد د دغه فرمان د حکمونو سره سم اصلاح او طی مراحل کړي. انفاذ

اومه ماده:

د دغه فرمان په نافذيدو سره، د افغانستان داسلامي جمهوريت رئيس مخکني حکمونه، فرمانونه او دکابيني او عالي شوراگانو مصوبې چې دافغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس تر نظر لاندې د عالي شوراگانو او کمپسيونونو د رامینځ ته کيدو په موخه نافذ شوي ول، ملغي دي.

دکاري کرنلاری تعديل

درېمه ماده:

دهری عالی شورا او کمپسيون دکرنلاری تعديل د دارالانشاء په وړاندیز او دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس دمنظورۍ پر بنسټ، تر سره کيږي.

فرعی کميتي

څلورمه ماده:

(۱) فرعی کمپتي موضوعاتو په تخنيکي بحثونو کې داسانتيواو د رامینځ ته کولو او عالي شوراگانو او کمپسيون ته دمسلكي او تخصصي نظرونو وړاندې کولو په موخه، د دغه فرمان په دويمه ماده کې يادي شوي کرنلاره کې مشخص کيږي؛
(۲) دکمپسيو مشران دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس دجلا حکمونو او فرمانونو پر بنسټ ټاکل کيږي؛
(۳) دفرعی کمپتيو مشران اړ دي چې په هرو دري مياشتو کې دکمپتي دکرنو او فعاليتونو راپور اړوندې عالي شورا او کمپسيون ته وړاندې کړي.

دارالانشاء (سکرتريت)

پنځمه ماده:

د دغه فرمان په لمړي ماده کې دپادو شويو عالي شوراگانو او کمپسيون د دارالانشاء مسؤليت د جمهوري رياست دچارو اداري لوي رياست په غاړه لري.
اروند تقينی اسنادو اصلاح

شپږمه ماده:

عالي وزارت ته دنده ورکول کيږي چې دجمهوري رياست دچارو اداري لوي رياست سره په همغږي

دافغانستان اساسي قانون د څلور شپيتمې مادي حکم پر بنسټ او دحکومت داساسي کرښو ټاکلو او پاليسي جوړونې، له افغان ولس او نړيوالې ټولني سره دافغانستان اسلامي جمهوري دولت د ژمنو د پلي کولو د دولت دچارو دتنظيم او اغيزناک انسجام او دولتي ادارو تر مينځ همغږي د رامینځ ته کولو په تړاو د پرېکړو دنيولوپه موخه لاندې موارد منظور دي:

عنوانونه

لومړی ماده:

په لاندې توگه عالي شوراگانو او کمپسيون دافغانستان اسلامي جمهوريت رئيس په مشرۍ فعاليت کوي:
۱. اقتصادي عالي شورا
۲. دوايو، ځمکو او ښاري پراختيا عالي شورا
۳. دقانون حاکميت او حکومتي عالي شورا
۴. دملعي، فرهنگي او بشري پانگي عالي شورا
۵. د نشه يي توکو او مسکراتو پروراندې دمبارزې عالي کمپسيون

کاري کرنلاره

دويمه ماده:

لاندې موارد، د دغه فرمان سره مل د عالي شوراگانو او کمپسيونونو دجلا کرنلارو له لاري تنظيم کيږي:
(۱) دعالي شوراگانو او کمپسيون دندې او واکونه؛
(۲) دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس دتشخيص او عالي شوراگانو او کمپسيون سره دحکمي او حقيقي اشخاصو دوظيفوي، کاري او موضوعي تړاو درلودلو په بنسټ دعالي شوراگانو او کمپسيونونو د غړيو لړليک؛
(۳) کاري څرنگوالي: دناسني دانجندا لپاره د وړاندیز شويو موضوعاتو انسجام، دناسنيو جوړول، دپريکړو پيکيري او دافغانستان داسلامي

از متحدالمالهای ستره محکمه

وثيقه حصروراثت به هيچ وجه جاگزين شهادت شهود موت مؤرت، حصر وراثت وجرارت شده نمي تواند وطبق مصوبه (858) مورخ 1387/10/15 شوراي عالي ستره محکمه وثيقه حصر وراثت بدون سبق دعوی حايذ اثر حقوقي نمي باشد و با در نظر داشت مصوبه (1111) مورخ 1391/9/7 شوراي عالي مندرج متحد المال(477) الی (522) مورخ 1392/12/24 رياست دارالانشاء اقرار مقربن در وثيقه حصروراثت اخيار بوده نه شهادتيکه بالفاظ معين به محضر قضاء ادا ميگردد.
در صورتیکه مدعي حاضر به ترتيب وثيقه حصر وراثت نگردد و از ادامه شهود موت مؤرت، حصر وراثت و جرارت عاجز باشد، در زمينه توجیه سوگند به مدعي عليه صورت گيرد يا چطور؟
یکی از اجزای مصوبه ملغي شده فوق حتمی بوده تزکیه سری و علنی شهود در دعوی دفع تعرض بود، اکنون در قسمت تزکیه شهود در دعوی دفع تعرض اجراء صورت گيرد يا چطور؟ که رياست محترم تدقيق ومطالعات در زمينه حسب ذيل ابراز نظر نموده اند.
نظر تدقيقی :- در دعوی موروثی کوشش شود که موضوع در شکل خاتمه داده نشود و محکمه سعی نماید تا در دعوی موروثی از شکل عبور و در ماهيت دعوی

متحدالمال شماره (151-225) مورخ 1399/3/15 دارالانشاء شوراي عالي:
استهدائيه محکمه استيناف ولايت بغلان حسب ياد داشت شماره (391) مورخ 1397/4/14 غرض ابراز نظر برياست محترم عمومي تدقيق ومطالعات محول، که محتوای استهداء توم بانظريه تدقيقی در مورد به شرح ذيل مواصلت نموده است.
( ) قبلا طبق تصويب شماره (636) مورخ 1391/5/10 شوراي محترم عالي در صورتیکه مدعی از احضار شهود موت مؤرت، حصر وراثت وجرارت اظهار عجز می نمود در موارد فوق ميتوانست به مدعي عليه توجیه سوگند نماید که تصويب فوق با توجه به محتويات توضیح پرسش شماره (10) صفحه (119) سيمينار سال 1395 روسا محاکم مبنی بر اینکه در موارد ياد شده به حصر وراثت اکتفا شده ميتواند ملغي ميگردد که محتويات توضیح پرسش فوق به دلايل ذيل خالی از اشکالات شرعی و قانونی نمی باشد:
طبق فتوای کاملیه، عالمگیریه، شرح مجلة الاحکام و ساير کتب فقهی در صورتیکه مدعی از اقامه شهود موت مؤرت، حصر وراثت، جرارت وانتقال ميراث اظهار عجز نماید به اساس قواعد شرعی و نیز حدیث شریف (البته للمدعی واليمين علی من انکر) در موارد مطروحه برای مدعی عليه سوگند شرعی توجیه ميگردد.

د دعوي د اقامي د نه لزوم قرار (۱) که چېرې د واکمني محکمي په وړاندې ثابت شي چې ارتکاب شوی فعل، دقانون مطابق د مجازاتو وړندی يا د تورن پر خلاف د اثبات دلايل وجود نلري او يا تور جزني دی او د مجازاتو وړندی، د دعوي د اقامي په نه لزوم قرار صادروي او توقيف شوی تورن په هغه صورت کې چې د بلې پېښې له امله تر توقيف لاندې نه وي، خوشي کوي. (۲) مجني عليه او د حق العبد مدعي يا د هغوی قانوني استازي او څارنوال کولای شي، د قرار د صادرېدو له نېټې څخه د (۷) ورځو مودې په ترڅ کې، د جزايي دعوي د اقامي د نه لزوم په اړه د محکمي د قرار پر خلاف خپل اعتراض مستقيماً يا د قرار د صادرېدو محکمي له لاري د استيناف اړوندې محکمي ته وړاندې کړي.
(۳) د استيناف محکمه اعتراض تر (۷) ورځو پورې تر څېړنې لاندې نيسي او د اعتراض د موجه والي په صورت کې د تورن د تعقيب قرار صادروي او د لزوم ديد له مخي، د تورن د توقيف امر تمديدوي.
درېيمه ماده

جلسه اداری ریاست محکمه استیناف بدخشان دایر گردید

جلسه اداری محکمه استیناف ولایت بدخشان بتاريخ 1399/3/10 تحت ریاست قاضی فضل الرحمن "فضلی" رئیس محکمه استیناف با اشتراک مولوی عبدالغفور "عتاد" عضو تفتیش قضائی ریاست عمومی تفتیش قضائی ستره محکمه، همه پرسونل قضائی و اداری دواوین استیناف، ابتدائیه شهری، محکمه ابتدائیه رسیدگی به جرایم خشونت علیه زن، امریت ثبت اسناد و وثایق، مدیریت های مالی و اجرایی و امریت مخزن در تالار بزرگ ریاست محکمه استیناف دایر گردید.

ابتداء جلسه با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید توسط قاضی نعمت الله "واب" آغاز سپس رئیس محکمه به مناسبت وفات برادر قاضی خلیل الله "بهارستانی" رئیس محکمه ابتدائیه پمگان و عضو خدمتی دیوان مدنی و حقوق عامه استیناف اتحاف دعاء نمود. متعاقباً مطابق آندای از قبل ترتیب شده موضوعات ذیل مورد غور قرار گرفته و هدیایات و تصویب لازم بعمل آمد:

- 1- بمنظور استحکام بیشتر وقایه و جلوگیری از گسترش ویروس کرونا هدایت داده شد تا از مصافحه، معافه و روبوسی جداً اجتناب بعمل آمده فاصله های مناسب رعایت گردد.
- 2- به مدیریت مالی هدایت داده شد تا به محاکم و ادارات مرکزی مقدار لازم ماسک، دستکش و مواد ضد عفونی از تخصیص دست داشته وفق مقررات خریداری و توزیع نماید.
- 3- تفهیم حقوق متهمین در خارج از دفاتر کاری محاکم صورت گیرد.
- 4- حین استماع شهادت شهود، اقرار مقرون ویا اخبار مخبرین فاصله مناسب جداً رعایت گردد.
- 5- با در نظر داشت ماده (212) قانون اجراءات جزائی اگر تفهیم حقوق به وکلای مدافع متهمین نیز صورت گرفته ویا جلسات در صورت مشکوک بودن متهمین در حضور وکلای مدافع آنها دایر گردد مانع وجود نخواهد داشت.
- 5- نشان انگشت مقرون، شهود و اصحاب دعوی با رعایت فاصله توسط محرر اخذ گردد.
- 6- عریض مراجعین در خارج از درب ورودی ریاست محکمه استیناف توسط موظفین جمع آوری گردد و مراجعین در خارج از محکمه قرار داشته بعد از احکام عریض دوباره در خارج از محوطه تعمیر محکمه بآنها سپرده شود. و موظفین مذکور روزانه از طرف امریت عمومی تحریرات ریاست محکمه بطور

بالتوبه توظیف میگردند.

- 7- از احضار مخبرین و شهودی که اظهارات شان درج اوراق دوسیه بوده احترام بعمل آمده به اظهارات مندرج اوراق دوسیه اکتفاء بعمل آید.
- 8- منسوبین این ریاست همواره از آغاز رسمیات الی ختم رسمیات در دفاتر کاری خویش تشریف داشته از تحرک و گشت گذار در سایر دفاتر بدون ضرورت مبرم احتراز نمایند و تمامی منسوبین مکلف اند همواره دست های خویش را با صابون و مایع دست شوی شسته نهایت توجه نظافت بدن، لباس و ماحول خویش بوده باشند.
- 9- مدیریت مالی در درب دهلیز های عمومی هر دو تعمیر (ابتدائیه و استیناف) ابدان ها، صابون و مایع دست شوی را گذاشته به شمول مراجعین و اصحاب دعوی همه پرسونل از آنها استفاده مکرر نمایند.
- 10- فرماندان قطعه و سرایان موظف درب ورودی از وارد شدن افراد و اشخاص مصاب به زکام، سرفه و ریزش ممانعت نموده بطور احترامات قناعت آنها را فراهم سازند و منسوبین این ریاست در صورت احساس زکام، سرفه و ریزش از تشریف آوری به محکمه اجتناب ورزیده اداره را ذریعه تلفون ویا کتباً اطلاع دهند و رؤسای ادارات منسوبین مربوطه خویش را که احتمال مصاب بودن در آنها متصور بوده باشند رخصت دهند.
- 11- تمامی ادارات مرکزی میتوانند از چمن های صحن محوطه ریاست منجبت دفاتر کاری خویش با گذاشتن میز و چوکی استفاده نمایند.
- 12- تمامی محاکم دوسیه جات جزائی که متهمین آنها تحت توقیف قرار دارند به آنها اولویت داده جلسات آنها را دایر نمایند.
- 13- دوسیه جات جنایات، فساد اداری، خشونت علیه زن، قضایای حقوق عامه و قضایای حاد تحت ریاست رئیس محکمه استیناف در مرحله استینافی و تحت ریاست رئیس محکمه شهری در مرحله ابتدائیه تقدیم گردد و متبایق دوسیه جات وفق احکام قانون تحت ریاست رئیس دیوان ویا محکمه مربوطه دایر گردد.
- 14- تصویب بعمل آمد تا از آله تب سنج استفاده اعظمی صورت گرفته به شمول منسوبین محاکم همه واردین توسط آن ارزیابی گردند.
- 15- روز های پنجشنبه بعد از ختم رسمیات تمامی دفاتر و

نتیجه گیری گزارش فعالیت های پلانی سال ۱۳۹۸ ریاست ارتقاء ظرفیت و ارزیابی اجراءات

ریاست ارتقای ظرفیت و ارزیابی اجراءات، نتیجه گیری مختصری را از چگونگی تحقق پلان مربوط را که اعتبار از شروع سال مطابق برنامه عمل قوه قضائیه، پلان پنج ساله آموزشی و استراتژی مدیریت منابع بشری؛ طی پنج شاخص کلیدی پلان گذاری گردیده بود، انجام داده که اینک جزئیات آن ذیلاً از نظر میگذرد.

کلیات پلان؛ پیشبینی (78) برنامه آموزشی در مرحله طرح و تطبیق؛ نظارت و حصول اطمینان از تحقق به موقع انجام ارزیابی اجراءات (445) تن کارکنان خدمات ملکی مرکز و ولایات؛ اشتراک در کمیته های ریفرمی (160) بست اعلان شده؛ مراسلات اداری؛ پروپوزل برنامه های ماستری؛ امور بومیه؛ مدیریت، کنترل، نظارت و رهبری اداره و حصول اطمینان از تطبیق پلان های فردی کارکنان تحت سلسله مراتب؛ تدوین منوال آموزشی؛ معرفی به برنامه های آموزشی به اساس نیازسنجی و امتحان به داخل و خارج از کشور.

پیامدها

1. برگزاری (170) برنامه آموزشی برای منسوبین قضائی، اداری و کارکنان خدماتی مرکز و ولایات که مستفید شوندگان آن به (3064) تن میرسد.
2. تهیه و ترتیب پلان تطبیقی ارزیابی اجراءات برای (545) تن از کارکنان مرکزی و ولایاتی و تهیه پلان نظارتی ارزیابی اجراءات برای (66) تن از کارکنان مرکزی.
3. نظارت حضوری از جریان ارزیابی اجراءات سالانه (66) تن کارکنان خدمات ملکی مرکزی.
4. جمع آوری، ثبت دیتابیس، تکثیر و تحریب (281) قطعه فورمه جات ارزیابی اجراءات و گزارش کاری اخیر سال کارکنان مرکز و ولایات که در نتیجه؛ پیشنهاد و اخذ منظوری شان به قدم مزد بالاتر اجراء گردید.
5. تحت پوشش سواد قرار دادن (۵۶۳) تن کارکنان خدماتی بیسواد و کم سواد از طریق برگزاری کورس های سواد آموزی با همکاری ریاست های مرکزی و محاکم استیناف ولایات در هماهنگی وزارت معارف.
6. تعقیب مجدد رهنمود مراسلات اداری مطابق پالیسی های ستره محکمه با ریاست های مرکزی و (34) ولایت کشور جهت هماهنگ سازی مراسلات اداری یکنواخت در مطابقت با رهنمود مذکور مطابق هدیایات مقامات ستره محکمه.
7. ارسال نمونه پلان کار برای (106) تن از کارکنان خدمات ملکی که از طریق رقابت آزاد در ریاست های مرکزی ستره محکمه (ریاست عمومی منابع بشری، ریاست عمومی مالی و اداری و ریاست پالیسی و پلان) تقرر حاصل نموده اند.

عنوان: Executive certificate for strategic management corruption program به انستیتوت خدمات ملکی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی.

20. معرفی دو تن از کارمندان به برنامه آموزشی تحت عنوان Managing gender issue in complex societies به انستیتوت خدمات ملکی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی.
21. تهیه و ترتیب پروپوزل مصارف تخمینی برنامه های آموزشی فساد اداری مطابق شاخص های برنامه عمل قوه قضائیه برای سال 1399 و ارسال آن به ریاست محترم پالیسی و پلان غرض اخذ بودجه تطبیقی آن.
22. تهیه و هماهنگی در انعقاد تقاهنامه همکاری میان قوه قضائیه ج.ا. و پوهنتون کاردان و معرفی (1) تن از کارمندان ستره محکمه الی اکنون در مقطع لیسانس پوهنخی حقوق با سی فیصد ۳۰٪ تخفیف.
23. جلسات هماهنگی با موسسات خارجی (J.S.S.P,CHEICHI,UNDP) جهت تمویل برنامه های آموزشی پلان شده.
24. تدویر جلسات، ارسال نظریات، ساختار و تعقیب موضوع ایجاد و تقویت سیستم مدیریت معلومات منابع بشری (HRIMS) با ریاست های عمومی مالی و اداری، پالیسی و پلان و اداره آسان خدمت مطابق نیازمندی آموزشی ریاست.
25. ارسال (281) قطعه فورمه جات ارزیابی اجراءات سالانه کارکنان مرکز و ولایات به امریت سوانح جهت ضم در دفتر سوانح کارکنان ارزیابی شده.
26. نظارت حضوری از ارزیابی اجراءات ششماهه کارکنان جدیدالتقرر.
27. ایجاد دومین مرکز مجهز آموزشی ارتقاء ظرفیت به همکاری مالی موسسه حمایت سکتور عدلی افغانستان در مقر ستره محکمه.
28. اشتراک در کمیته های مختلف (7000) درخواست دهنده به (162) بست با همکاری ریاست محترم عمومی منابع بشری و ریاست محترم استخدام و سوانح در تمام مراحل (لانتگ، لست، شارت لست و امتحانات تقریری و تحریری) در مرحله اول.
29. اشتراک در کمیته های مختلف (7173) درخواست دهنده به (72) بست از طریق آنلاین با همکاری ریاست های محترم عمومی منابع بشری و استخدام و سوانح در مراحل (لانتگ لست و شارت لست) در مرحله دوم که امتحان آن در سال 1399 اخذ میگردد.
30. تهیه پروپوزل، متن تقاه نامه، سند های مالی (30) سیت بورسیه ماستری به پوهنتون کابل.
31. نظارت از جریان کار به اساس پلان بعمل آمده، رهنمایی های لازم جهت حفظ اسناد و سوابق اداره به شکل فایل ها در بخش های مربوطه.

تدویر جلسه رؤسای دواوین و سمع شکایات

محکمه استیناف ولایت فاریاب

جلسه رؤسای دواوین محکمه استیناف ولایت فاریاب بتاريخ 1399/3/10 تحت ریاست قضاوتمند غلام سخی "حبیب" رئیس محکمه استیناف روی موضوعات شامل آجنداء بخصوص در رابطه به قضیه جزائی که بین محکمه ابتدائیه ولسوالی قیصار و دیوان نظامی محکمه ابتدائیه شهری تنازع صلاحیت مواجه گردیده بود دایر گردید.

و در پرتو هدایت قانون اجراءات جزائی محکمه نیصلاح تشخیص و به مراجع مستهدی هدایت لازم غرض اجراءات اصولی صادر و به تحریرات هدایت داده شد تا موضوعات را به ادارات ذریبط ارسال بدارند.

همچنان کمیسیون سمع شکایات محکمه استیناف تحت ریاست قضاوتمند غلام سخی "حبیب" رئیس محکمه استیناف باحضور داشت رؤسای دواوین و رئیس محکمه ابتدائیه مرکز در سالون جلسات علنی محکمه استیناف دایر گردید.

نخست صندوق شکایات که در بیرون از در ورودی ریاست محکمه نصب شده مشاهده گردید کدام شکایت تحریری از پرسونل قضائی و اداری محاکم به نظر نرسید سپس رئیس

د ارزگان ولایت استیناف محکمو د اجراءاتو ریوت

1398 کال له بابته د ارزگان ولایت داستیناف محکمو د دیوانونو، بناری ابتدائیه محکمی، شیرگونو ولسوالیو ابتدائیه محکمو اووثایقو امریت د اجراءاتو ریوت په لاندی شرحه رارسیدلی دی.

په جزایی برخه کی:

په جزایی برخه کی په تیرکال کی (284) دوسی ددی ولایت د محکمو دیوانونو ته وارد شویدي. له هغی جملی (191) دوسی فیصله شوي، (16) دوسی مکتوبی مسترد شوي او د(136) دوسی په تړاو دقراره صادرولو سره اجراءات شوي دي.

په حقوقی اوسوداگریزه برخه کی:

په دی برخه کی (62) دوسی د دی ولایت د محکمو دیوانونو ته وارد شویدي. له هغی جملی (11) دوسی فیصله شوي،

از فیصله های واصله جزایی محاکم

گزارش اجراءات ریاست تعلیمات قضایی ستره محکمه طی سال ۱۳۹۸

- در جریان سال 1398 پروگرام آموزش قضایی که شامل کور ستاز قضایی و کورس های آموزش داخل خدمت میباشد به ترتیب ذیل تنظیم و تدویر یافته است:
- 1- در بخش ستاز قضایی:**
- ثبت نام تعداد (9520) تن متقاضیان دور (31) ستاز قضایی
  - تعداد (7700) تن ذکور
  - تعداد (1820) تن اناث
  - تعداد (4967) بخش شرعیات
  - تعداد (4193) بخش حقوق
  - تعداد (360) بخش مدارس
- 2- در بخش اخذ امتحان تحریری دور (31) ستاز قضاء:**
- ترتیب طرز العمل امتحان تحریری ستاز دور (31) به همکاری اساتید ریاست تعلیمات قضایی.
  - معرفی تعداد (17) تن نظارت کننده گان از ادارات مختلف
  - اخذ امتحان تحریری تعداد (6658) تن اشتراک کننده گان بتاريخ 1398/4/28 متقاضیان دوره (31) ستاز قضاء توسط اداره ملی امتحانات البته طبق تفاهم نامه ستره محکمه و اداره ملی امتحانات در صحن پوهنتون کابل از جمله تعداد (5363) ذکور و تعداد (1295) اناث.
  - تشخیص تعداد (600) تن باخطرسیری نمودن امتحان تحریری برای دور (31) ستاز قضایی از جمله (424) ذکور و (176) اناث از ولایات مختلف.
  - اخذ امتحان مجروحین بتاريخ 1398/10/16 از تعداد

محکمه مربوط	نوع اتهام	تعداد متهمین	تاریخ جلسه قضایی	تصمیم قضایی
دیوان امنیت عامه محکمه ابتدائیه شهری ولایت تخار	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	1399/2/23	دوسال و شش ماه حبس تنفیذی
رر	قاچاق مواد مخدر	دو نفر	رر	هر واحد سه سال و شش ماه حبس تنفیذی
رر	قتل و عضویت	یک نفر	1399/2/30	هفده سال حبس تنفیذی
دیوان امنیت عامه محکمه ابتدائیه شهری ولایت پکتیکا	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	1399/1/6	پنج سال و یکماه حبس تنفیذی
رر	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	1399/1/18	نه سال حبس تنفیذی
رر	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	رر	سیزده سال و سه ماه حبس تنفیذی
رر	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	رر	سیزده سال و نه ماه حبس تنفیذی
محکمه ابتدائیه ولسوالی دشت ارچی ولایت کنده	قتل	یک نفر	1399/3/11	سی سال حبس تنفیذی
محکمه ابتدائیه ولسوالی امام صاحب ولایت کنده	قتل	یک نفر	1399/3/1	اعدام
دیوان امنیت عامه محکمه استیناف ولایت بغلان	قاچاق مواد مخدر	سه نفر	1399/2/29	دو نفر هر واحد دوسال حبس تنفیذی و یک نفر برائت
رر	اختلاس	یک نفر	رر	یکسال و یکماه حبس تنفیذی
دیوان جزاء محکمه استیناف ولایت فاریاب	خیانت در امانت	شش نفر	1399/3/10	پنج نفر هر واحد سه سال حبس تنفیذی و یک نفر برائت
دیوان امنیت عامه محکمه استیناف ولایت فاریاب	قاچاق مواد مخدر	یک نفر	رر	یکسال و سه ماه حبس تنفیذی
دیوان امنیت عامه محکمه ابتدائیه شهری ولایت فاریاب	خیانت ملی	دو نفر	رر	هر واحد دوسال حبس تنفیذی
رر	عضویت	یک نفر	1399/3/11	یکسال و یکماه حبس تنفیذی
رر	همکاری با مخالفین دولت	یک نفر	رر	یکسال و یکماه حبس تنفیذی
دیوان رسیده گی به جرایم خشونت علیه زن ولایت فاریاب	آزار و اذیت و لت و کوبی	یک نفر	رر	دوسال حبس تنفیذی
رر	تجاوز جنسی	یک نفر	رر	شش سال حبس تنفیذی

حقوق استیناف طلبی ویا تمیز خواهی محکومین فوق طبق قانون محفوظ است

جدول گزارش ثبت نام آنلاین و اخذ امتحان تحریری و تقریری دور (31) ستاز قضاء

شماره	منبع تمویل کننده	تعداد ثبت نام کننده گان و کامیابان (دور 31)		تعداد اشتراک کننده گان	ملاحظات
		ذکور	اناث		
1	ریاست مالی و اداری	7700	1820	9520	
2	امریت عمومی اداری قوه قضائیه به همکاری اداری ملی امتحانات	5363	1295	6658	
3	امریت عمومی اداری قوه قضائیه	424	176	600	

4- در بخش ارتقای ظرفیت قضات داخل خدمت محاکم:

گزارش برنامه های آموزشی قضات داخل خدمت ریاست تعلیمات قضایی

شماره	بخش برنامه آموزشی	منبع تمویل کننده	تعداد اشتراک کننده گان		ملاحظات
			ذکور	اناث	
1	بخش جزائی	سازمان بین المللی انکشاف حقوق ایدلو (IDLO)	28	32	652
2	بخش جزائی	موسسه توانمند سازی جامعه (SEO)	7	23	153
3	بخش جزائی	دفتر مبارزه علیه مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC)	1	9	10
4	بخش جزائی	بنیاد ماکس پلانک	3	90	90
5	بخش مدنی و تجارتي	پروژه عدالت- دفتر چکی	24	11	300
6	بخش مدنی و تجارتي	اداره حرکت	1	5	26
		مجموع عمومی	64	162	1231

دکندر ولایت استیناف محکمی د استینافی دیوانونو رئیسانو کمیسیون غونډه و کره

دکندر ولایت استیناف محکمی د استینافی دیوانونو رئیسانو کمیسیون غونډه په 1399/3/1 نېټه د قضاوتیار فضل الهادی (فاضل) د استیناف محکمی رئیس په مشرۍ د استینافی دیوانونو دتولو رئیسانو په گډون د رارسیدلو استهداتو په تړاو جوړه شوه. لومړی غونډه د عادل اوتوانسا خېستن تعالی (ج) په نامه پیل اوپا په اجندا کې شاملی

بقیه متحدهالمالهای ستره محکمه

مورخ 18/3/1399 امریت عمومی اداری قوه قضائیه:

طوریکه ملاحظه میشود، فارمت نشر فیصله های قطعی محاکم در سطح استیناف و ابتدائیه از طریق شما وقتاً فوقتاً به ریاست پالیسی و پلان ستره محکمه ارسال و از انطریق متحیت ارتباط به ریاست محترم عمومی تدقیق و مطالعات فرستاده میشود.

بناء هدایت داده میشود تا پس ازین به هدف جلوگیری از ضیاع وقت و ایجاد مدیریت سالم، فارمت های فوق الذکر طبق احکام طرز العمل نشر فیصله های قطعی و نهایی محاکم مصوب 1398/8/11-624 شورای عالی ستره محکمه که طی متحد المال شماره 2171-2240 مورخ 1398/8/29 به تمامی محاکم کشور تعمیم گردیده و نیز در شماره ماه قوس سال 1398 مجله قضاء به نشر رسیده، مستقیماً به ریاست محترم عمومی تدقیق و مطالعات فرستاده شود تا بعداز مطالعه و بررسی، تشخیص، درج اصلاحات و تغییرات و تصحیح املاء و انشاء از جانب کمیته موظف مندرج ماده نهم طرز العمل، به منظور نشر در سایت ستره محکمه، به ریاست تکالوژی معلوماتی ارسال گردد.

به کابی این نامه به ریاست محترم عمومی تدقیق و مطالعات نگاشته میشود تا هرگاه ملاحظاتی در قبال خا نه پری فارمت از جانب محاکم داشته باشند، از طریق کمیته موظف مندرج طرز العمل به آگاهی ریاست های محاکم استیناف برسانند تا

و همچنان در دعوی دفع تعرض < مدعی بهیا> اثبات ید است و شهود اثبات ید در این دعوی از جمله شهود ملزمه است، نه شهادت ذوالیدی عادی فلهاذا ترکیبه سرعتی و علنی ان نیز همانند شهود ملزمه امرحتمی و ضروری دانسته میشود. ((

مطلب مورد استهدا و نظر تدقیقی مرتب بران در جلسه مورخ 1398/11/8 مقام محترم شورای عالی مطرح وطی تصویب شماره (831) هدایت ذیل صدوریافت.

((نظر ریاست محترم عمومی تدقیق و مطالعات تأیید است غرض توحید مرافق قضائی به جمیع محاکم و مراجع مربوط طور متحد المال تعمیم گردد.))

مراتب مندرج تصویب شماره فوق بدینوسیله به عمومی محاکم استیناف ولایات و مراجع مربوط تعمیم میگردد تا آنرا به مراجع ذیربط خویش تکثیر نموده و وفقاً اجراءات مقتضی و قانونی بعمل آرند.

متحد المال شماره (1015) الی (1054)

دیروان داستیناف محکمو داجرآتو رپوت

د 1398 کال له بابته د پروان ولایت د استیناف محکمو د دیوانونو، بنساری ابتدائیه محکمی، نهه گونو ولسوالیو ابتدائیه محکمو او وثایقو امریت د اجراءاتو رپوت په لاندی شرحه رارسیدلی دی:

په جزایی برخه کی:

په جزایی برخه کی (5) دوسیو له وړاندی تر کار لاندی وی او نوری (1435)، دوسیو په هم تیر کال کی د دی ولایت محکمو ته وارد شویدی. له هغی جملی (960) دوسیو فیصله شوی، (98) دوسیو مکتوبی مسترد شوی او (339) دوسیو په تړاو د قرار په صادرولو سره اجراءات شوی او (37) دوسیو 1399 کال ته انتقال کړی دی.

په حقوقی برخه کی:

په دی برخه کی (64) دوسیو له وړاندی څخه تر کار لاندی وی او په تیر کال کی نوری (719)

دبلخ داستینافی دیوانونو د رئیسانو اداری او د تصمیم نیولو غونډه جوړه شوه

دحل په تړاو لازمی لارښوونې وشوې.

دبلخ ولایت داستینافی دیوانونو د رئیسانو په اداری او د تصمیم نیولو په غونډو کی چی د روان کال دغبرگولی، لومړی او اتمه نېټه د قضاوتیار محمد شریف (فانی) د استیناف محکمی د رئیس په مشرۍ جوړی شوی د لس قطعو

دبلخ ولایت داستینافی دیوانونو د رئیسانو په اداری او د تصمیم نیولو په غونډو کی چی د روان کال دغبرگولی، لومړی او اتمه نېټه د قضاوتیار محمد شریف (فانی) د استیناف محکمی د رئیس په مشرۍ جوړی شوی د لس قطعو

په دی برخه کی (64) دوسیو له وړاندی څخه تر کار لاندی وی او په تیر کال کی نوری (719)

قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه باریس بخش حاکمیت قانون دفتر یوناما ملاقات کرد

همکاری شوند که با تصویب طرح جامع رهنمودی محاکمه آنلاین، این مسأله را جدی تعقیب خواهند کرد و همچنان در خصوص تهیه مواد مورد نیاز ضد عفونی و ملزومات آن بخاطر مبارزه با ویروس کرونا تقاضای لست نیاز مندیها را نمود که در مورد تهیه این لست به امریت عمومی اداری قوه قضائیه هدایت لازم سپرده شد.

قانونیوه سید یوسف حلیم قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه قبل از ظهر دهم جوزاء از طریق ویدیو کنفرانس با خانم روماننا شواپگر رئیس بخش حاکمیت قانون دفتر یوناما در کابل ملاقات کرد. درین ملاقات نخست روماننا شواپگر اظهار امیدواری کرد تا مردم افغانستان از آسیب ویروس مهلک کرونا در امان باشند و نسبت به وقیات این ویروس ابراز تسلیت نموده و نیز از فرصتی که بخاطر انجام این ملاقات فراهم شده بود، از فضیلت قاضی القضاة سیاستگزاری نمود. خانم شواپگر بعداً اظهار داشت که از تصمیم شورای عالی ستره محکمه مبنی بر آغاز روند رسیدگی های قضایی در محاکم و استفاده از تکنالوژی آنلاین در برگزاری جلسات قضایی در آگاهی قرار گرفته و علاقمند است از اقدامات بعدی بویژه تدابیری که برای جلوگیری از گسترش ویروس کرونا و سایر برنامه های که بخاطر از سرگیری فعالیت های محاکم اتخاذ گردیده، در آگاهی قرار گیرد. بعداً فضیلت قاضی القضاة افزود که ستره محکمه در تقاضای با اداره محترم لوی خرنوالی که از لحاظ کاری باهم مرتبط اند رژیم کاری ادارات شانرا تنظیم نموده و طبق آن در حالیکه رؤسا و مسئولین مکلفند که روزانه بلا وقفه به وظایف شان حاضر باشند، حاضری سایر منسوبین قضایی، مسلکی و اداری در روز های طاق و جفت طوریکه از هفت صبح آغاز و تا یک ظهر ادامه می یابد، عیار ساخته شده که فکر میکنم این رژیم با طرح طرز العمل جدیدی که از جانب وزارت محترم کار و امور اجتماعی به مقامات عالی دولت ارائه شده نیز همخوانی دارد. ستره محکمه در خصوص مراجعین نیز توصیه های صحی را رعایت نموده و در حالیکه با آنان از لحاظ فیزیکی تماس نزدیک ندارد ولی به خواستها و عرایض شان از طریق شعبه عارضین با مراعات حفظ الصحه لازم رسیده گی بعمل ستره محکمه پیشکش مینماید که با تصویب

مقام ریاست ج.ا.ا فرمان اختصاصی شماره 1399/1/12 را بمنظور عفو و تخفیف مجازات محبوسین و محجوزین و نیز تعویق تحقیق و تأجیل تنفیذ حکم متهمین و محکومین که دوسیه های شان نهایی نشده اصدار فرموده اند که در خصوص منظوری پیشنهادات خرنوالی ها در خصوص تعویق تحقیق و تأجیل تنفیذ، شورای عالی ستره محکمه طی مصوبه ای به تمامی رؤسای استیناف کشور تفویض صلاحیت کرد تا با توقف پروسیجرهای قانونی در قسمت منظوری پیشنهادات خرنوالی ها اقدام نمایند. گزارش های واصله محاکم ولایات نشان می دهد که بعد از صدور مصوبه فوق شورای عالی ستره محکمه، در ولایت بامیان مطابق فرامین شماره (1) 1399/1/7 و شماره (15) 1399/2/8 به تعداد 69 قطعه پیشنهادات

گزارش اجراءات محاکم در خصوص چگونگی تطبیق فرمان اختصاصی رئیس ج.ا.ا به مناسبت ویروس کرونا

خبرها و رویدادها

کمیسیون سمع شکایات محکمه استیناف بادغیس تشکیل جلسه داد

کمیسیون سمع شکایات محکمه استیناف ولایت بادغیس بتاريخ 1399/3/3 تحت ریاست قضاوتمند عبدالقاهر "قاند" رئیس دیوان امنیت عامه و جرایم ناشی از فساداداری و سرپرست محکمه استیناف با اشتراک اعضای کمیسیون در مقر محکمه استیناف دایر گردید. ابتداء جلسه با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید آغاز سپس صندوق شکایات که بدروازه ورودی ریاست محکمه استیناف نصب می باشد بحضور داشت سرپرست محکمه و اعضای کمیسیون باز گردید که خوشبختانه کدام شکایت تحریری از اصحاب دعوی و دیگر مراجعین دیده نشده و جلسه با دعایه خیر خاتمه یافت.

به منظور اخذ نظریات ادارات عدلی در خصوص چگونگی به اجرا گذاشتن سیستم محاکمه آنلاین، قبل از ظهر دوشنبه 19 جوزاء محترم قضاوت وال نثار احمد ملکز ریاست عمومی تحقیق و مطالعات ستره محکمه از طریق ویدیو کنفرانس با ادارات ذیربط تشکیل جلسه داده و خواستار نظریات آنان در زمینه گردید تادر خصوص غنامندی بیشتر رهنمود جامعی که بخاطر آغاز روند محاکمه آنلاین زیر کار دارد، مورد استفاده قرار گیرد. بتاريخ 1399/3/12 قضاوتوال نمرگل "عمری" رئیس محکمه استیناف ولایت لغمان با سلام جان "قلمیار" رئیس خرنوالی استیناف در دفتر کاری اش ملاقات بعمل آورد. در این ملاقات در حالیکه عده از خرنوالان و قضاة محاکم نیز حضور داشتند روی موضوعات مختلف و ذیعلاقه بحث و تبادل نظر صورت گرفت و پیرامون تطبیق فرامین مقام عالی ریاست جمهوری و رهایی زندانیان واجد شرایط بحث صورت گرفت و بر پیشنهاداتی که از طرف ریاست خرنوالی مبنی بر رهایی زندانیان به کفالت بامال به محکمه ارایه شده بود بر جدیت و تطبیق فرامین متذکره از طرف رئیس محکمه تاکید صورت گرفت. بر اساس گزارشات واصله در مرکز ولایات به منسوبین قضایی و اداری هدایت داده شده تا با توجه به وضعیت بحرانی ویروس کوید نزده تمامی تلاشهای وقایوی و حفظ الصحوی را رعایت نموده و در رسیدگی به قضایای واصله از مراجع عدلی اهتمامات جدی حفاظتی را رعایت نمایند.

دستیناف محکمی د دیوانونو رئیسانو کمیسیون غونده

د 1399 کال د جوزا په 10 نېټه د ننگرهار د دمر اجعیسو عرایض باید د موظف دستیناف محکمی په انگرکی د استیناف د مامور لخوا جمع او له احکامو اخستلو وروسته رئیس تر ریاست لاندی د استیناف د دیوانونو په معین وخت کی ورته وسپارل شی. درنیسانو او بنساری محکمی د رئیسانو په 2- الف: دهفتی په طاقو ورخو پی شتون کی پریکړی او غونډی په تعقیب د (یکشنبې، سه شنبه او پنجشنبې 9 جزائی جلسات محاکمو د اجراءاتو او خلق الله د مشکل د حل په خاطر غونډه دایر او لاندی تصامیم و نیول شول. 1- دتحریراتو رئیس ته ننده وسپارل او د وثایفو جلسات دایر پیری. شوه د عامی روغتیا د وزارت د سپارښتنو په ج: ماسک او دستکش د محکمی ټول پرسونل نظر کی نیولو سره دکنی گونی د کمولو په ته باید توزیع شی. خاطر طرحه جوړه اوپه عمومی داخلی دروازه کی وخورل شی چی طرحه په لاندی صحی لارښوونو مطابق او دامکان په صورت ټول ده: الف: ټول مراجعین باید محکمی ته د داخلیو مامورین او اداری کارمندان به د خپل په وخت کی ماسک او دستکش ولری. ب: مراجعین باید د کاری تنظیم شوی تقسیم عملی کړی د ولسوالیو د ابتدائیه محکمی ج: دمحبس څخه بندیانو دغوښتنی په صورت رئیسانو هم مکلفیت لری ترڅو پورته کی باید ټولی صحی سپارښتنی او شرایط په کویډ (19) کرونا ویروس د خپریدو د نظری و نیول شی.

Table of content:

- Event and news.
- The criminal decision of court.
- Report from the session of high council of Supreme Court.
- Presidents order.
- The circulars of the Supreme Court.
- Administrative session held in Badakhshan appeal court.
- Report from activities of Supreme Court Human source skill building department.
- The faryab, nengarhar, Kunduz and Balkh appealat department held sessions.
- Report from activities of urozgan, parwan and Supreme Court educational department.
- Chief justice meeting with the head of dominance law of UNAMA.
- The complaint commission of saripul and badghis appeal court held sessions.
- Open judicial session held in Herat appeal court.
- Report from courts activities about the presidential office special order regarding corona virus.

محکمه استیناف ولایت هرات سه تن را به اتهام اختطاف منجر به قتل محکوم به مجازات کرد

اعلان شد بعداً مدق قضیه گزارش فوق را بیان میعاد قانونی محفوظ میباشد. جلسه علنی قضائی دیوان رسیدگی به جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی محکمه استیناف ولایت هرات یوم سه شنبه مورخ 1399/2/23 تحت ریاست قضاوتمند شمس الرحمن "رئیس خیل" رئیس محکمه استیناف و هیات قضایی شان، با حضور داشت خرنوال موظف و وکلای مدافع متهمین در سالون جلسات محکمه دایر گردید. ابتدای رسیمیت جلسه توسط رئیس محکمه

تشکیل جلسه کمیسیون سمع شکایات محکمه استیناف سرپل

کمیسیون سمع شکایات محکمه استیناف ولایت سرپل بتاريخ 1399/3/11 تحت ریاست قضاوتیار منیر الدین "منیر" رئیس محکمه استیناف با اشتراک اعضای کمیسیون جهت بررسی شکایات واصله تشکیل جلسه داد. ابتداء صندوق سمع شکایات که به دروازه ورودی ریاست محکمه نصب میباشد، باز و مشاهده گردید که در نتیجه کدام شکایت تحریری از اصحاب دعوی و دیگر مراجعین دیده نشد سپس رئیس محکمه از اجراءات سالم و به موقع منسوبین قضائی و اداری محاکم اظهار سپاس و قدر دانی نمود.